Stev. 24 V Trstu, v sredo 28. januarja 1920 Letnik XLV

Izhaja vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, ajutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3·—, pol leta L 18·— in celo leto L 36·—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*). — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov *mm* po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1·—. Oglase sprejema inseratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

Jadransko vprašanje.

Razburjenost, ki jo je povzročila zadnja faza reševanja jadranskega vprašanja, je dosegla svoj višek — v Rimu, čeravno se zagotavlja, da je italijanska vlada popolnoma neprizadeta pri nadaljnjem razvoju pogajanj, ker je Nitti povedal svojo zadnjo besedo. Ravnotako se zagotavlja, da nima italijanska vlada prav nič opraviti s podaljšanjem roka za odgovor jugoslovenske vlade, toda vkljub temu ni niti z eno besedico ugovarjala tozadevnemu zaveznškemu sklepu in pričakuje prav ponižno jugoslovenskega odgovora. Razumljivo je, da hoče, kolikor mogoče izkoristiti čas, ki jo loči od končne odločitve in se zateka v tem namenu k že zastarelemu načinu moralnega pritiska na nasprotnika: k vprizorjevanju tajnih pogovorov in drugih ukrepov, ki naj bi ravno zaradi svoje tajnosti in nejasnosti pokazali tem očitnejše, kaj se pravzaprav namerava s tem pokazati in povedati. Tako je bila izdana takoj po Nittijevi povrnitvi iz Pariza naredba za vpoklic enega letnika pod orožje, tako se je vršil predvčerajšnjim pogovor Nittija s kraljem in malo potem sestanek .... vojnega sveta, katerega so se udeležili poveljnika obeh vrhovnih štabov, oba vojna ministra, prometni minister in podtajnik za vnanje stvari. Da se da temu sestanku še večja pomembnost, se je poskrbelo, da se je vršil sestanek takoj po pogovoru Nittija z angleškim poslanikom. Tudi D'Annunzio se je zavedel, da je prišel čas, ko mora na pozornico vsa scenerija, in je tudi on podprl igro v Rimu s svojo mobilizacijo.

Medtem ostaja še vedno odprto vprašanje, ali Jugoslavija sprejme zadnji načrt rešitve, ali pa ne. Mnenja in ugibanja se križajo. Na eni strani se smatra, da Jugosloveni končno vendarle sprejmejo Lloyd Georgeov načrt, »ki da jim nudi velikanske prednosti pred udejstvitvijo londonske pogodbe.«

Z druge strani se zopet svari pred prevelikimi iluzijami o jugoslovenski popustljivosti. Največ pristašev je baje na strani tistih, ki smatrajo, da bo jugoslovenska vlada poizkušala stvar zopet zavleči. Tudi »Messagerov« oariški poročevalec je tega mnenja. »Zdi se — pravi on — da ta teden ne pride še do rešitve. Ko poteče rok, dovoljen jugoslovenski vladi, izjavi brzkone predsednik jugoslovenske delegacije, da se njegova vlada in država podvržete odločitvi predsednika Wilsona. Tako bi se indirektno povrnili k načrtu, ki so ga predložili jugoslovenski delegati konferenci pred desetimi meseci.«

Isti dopisnik pravi, da jugoslovenski delegati v Parizu delajo na tem, da bi se našla nova rešitev, katere obrisi se že kažejo v pogovorih s francoskimi diplomatskimi krogi. »Matin« predlaga indirektno novo podlago za reševanje jadranskega vprašanja. Pravi namreč, da delajo največje ovire sprejemu sedanjega načrta Hrvati in Slovenci, ki bi se morda dali pregovoriti na sporazum, če bi se Italija zadovoljila samo z mestom Reko in dovolila državi Srbov, Hrvatov in Slovencev, da si priključi gotovo število svojih sonarodnjakov, ki bi jih morala izgubiti po prejšnjih načrtih. Toda zveza med Italijo in Reko ter vzhodna istrska meja ostajate največja ovira sporazumu, dočim bi vprašanje otokov ne delalo težav.

Brez ozira na prikrito tendenco pariškega lista, katerega nacikovanje na domnevno nesoglasje med Jugosloveni v jadranskem vprašanju se more, upoštevajoč njegove skoraj dosledne simpatije do italijanskih zahtev, tolmačiti zelo različno, nam vendar izvajanje tega lista, ki ima končno dovolj vpogleda v diplomatsko delovanje v Parizu, precej jasno kaže, da obstoja v diplomatskih krogih struja, ki računa s predležitvijo eventuelnega protinačrta z jugoslovenske strani. Brzkone bi se tudi upoštevali eventuelni protipredlogi že zaradi Zedinjenih držav in Wilsona, ki baje ne namerava odstopiti od svojega stališča, da se mora londonska pogodba razveljaviti.

IZ RUSIJE.

Japonske čete v Vladivostoku.

LONDON, 26. (S.) Reuterjeva agencija poroča, da se je izkrcalo, kakor javljajo vesti iz angleških virov, v Vladivostoku 1600 Japoncev, kateri bodo opravljali službo straže pri premogovnih rudnikih v nadomestitev ameriških čet.

Denjikin s svojim štabom na angleški vojni ladji.

PARIZ, 27. (S.) Listu »Echo de Paris« brzojavljajo iz Curiha: Tukaj se razširja vest, da se je general Denjikin s svojim vrhovnim štabom baje zatekel na krov angleške vojne ladje. Z druge strani se dostavlja, da je ruska vojska zavzela mesto Perekop ob morski ožini, ki obvladuje pohod na Krim.

Boljševiška konjenica ni prispela v Indijo.

LONDON, 26. (S.) Agencija »Reuter« naznanja, da je vest, ki trdi, da je prispela boljševiška konjenica v Indijo, brez podlage. Boljševiške čete so 400 milj oddaljene od Indijskega oceana.

Položaj na Denjikinovi fronti.

STOCKHOLM, 26. (S.) Rusko poročilo o položaju na Denjikinovi fronti 15. januarja pravi: **Severni odsek:** Naše čete se umikajo pod zaščito predstraž na levi breg reke Dona, izstopajoč večkrat k protinapadom in povzročajoč sovražniku velike izgube. Brigada donskih kozakov je razgnala boljševike pri Zemljanskaji na dolnjem Donu, pri emer ji je padlo v roke 2000 ujetnikov in 30 strojnic. Odbili smo vse sovražne napade pri Bolšojem Usjuku južno od Meritopolja. **Zapadno bojišče:** Srditi boji pri Novaji Pragi vzhodno od Jelizavetgrada in južno od Novomirgoroda, ter severozapadno od Jelizavetgrada.

Rusko poročilo od 22. januarja pravi: **Vzhodno bojišče** (Don): Boji z našimi predstražami na črti Remontnaja-Korolkov-Martinovka (severno od reke Manča). Boljševiki so napadli z močnimi odделki naše postojanke južno od Rostova v treh naskočnih kolonah. Desno in levo krilo so odbili naši pešci in naše topništvo, a glavna sila je prešla reko Don južno od Nakičevana (rostovsko predmestje), toda bila je takoj odbita in pognana nazaj čez reko, pri čemer je imela velike izgube, 1000 ujetnikov, en top in 5 strojnic je ostalo v naših rokah. **Severno bojišče** (severno od tavriškega polotoka): Boji na črti Geniček (na Azorskem morju) - Askanija-Nova Kakovka (na dolnjem Dnjepru). **Zapadno bojišče:** Med rekama Dnjeprom in Dnjestrom je bila boljševiška divizija odbita vzhodno od Dolinskaje (železniško vozlišče med Znamenko in Nikolajevim).

Iz Romunske.

Boljševiške čete pred Mogilevom.

BUKAREŠT, 25. (S.) List »Renaterea Romana« javlja, da je vlada dobila obvestila, da so se koncem minulega tedna približale boljševiške čete mestu Mogilevu; ker jim je pa bil zabranjen prehod čez Dnjester, so nadaljevale svej pohod proti jugovzhodu. Vojni minister general Ranascu je zatrdil časopisom, da se nahajajo med 40.000 ruskih beguncev, ki žele preiti v Besarabijo, ostanki Denjikinove vojske, ki je v razpadu. Minister odide v kratkem v Moldavijo in Besarabijo, da se osebno informira o položaju.

Iz Nemčije.

Vračanje nemških vojnih ujetnikov v domovino.

PARIZ, 26. (S.) Povrnitev nemških vojnih ujetnikov se izvršuje na podlagi določenega programa; do sedaj se je povrnilo v domovino po železnici 30.000 ujetnikov.

Atentat na ministra Erzbergerja.

BEROLIN, 26. (S.) Ko je prišel Erzberger v spremstvu svojega odvetnika iz justične palače, se je ustavil pred avtomobilom in nadaljeval razgovor z odvetnikom. Nenadoma se je približal eleganino oblečen mladenič in ustrelil. Erzbergerjev odvetnik se je obrnil in skočil proti napadalcu; v istem hipu je ustrelil atentator drugi krat z revolverjem. Krogla je zadela Erzbergerja v trebuh; k sreči pa je naletela na neki kovinasti predmet, ki ga je imel minister v žepu. Erzberger je padel v avtomobil s katerim ga je šofer takoj odpeljal k zdravniku, ki je ugotovil le neznatno prakso na levi rami. Atentator je neki dijak Holtwig; rojen je bil leta 1899. in je bil prapoščak v nemški armadi. Stanuje v Peglitzu pri svojih starših.

DUNAJ, 26. (S.) Kancelar Renner je poslal ministru Erzbergerju brzojavko, v kateri izraža vso svojo grozo ob priliki atentata, ki se je izvršil na Erzbergerja.

Iz Avstrije.

Renner odpotuje v Belgrad.

CURIH, 25. Govori se, da odpotuje avstrijski kancelar Renner tekom prihodnjega tedna v Belgrad. Nemški in švicarski listi pišejo, da se namerava Renner pogajati o političnih in gospodarskih odnošajih med avstrijsko republiko in Jugoslavijo.

»Münchner Neueste Nachrichten« zatrjujejo, da se bodo pogajanja vršila na izrecno željo entente.

Avstrijska nemška stranka za združitev z Nemčijo.

DUNAJ, 25. (S.) Zakasnelo. Danes se je sklicala avstrijska nemška stranka k sestanku v poslopju dunajskega magistrata; zahtevala se je združitev z Nemčijo. Več govornikov je dokazovalo potrebo za Avstrijo, da se združi z Nemčijo. Ta zveza — so rekli — je edina rešitev za Avstrijo, katere že nepopisljiva beda hujša od dne do dne. Bil je enoglasno odobren predlog, ki zahteva, naj vlada jasno pove ententi: »Avstrijski narod umira; vi veste, da nam ne morete pomagati, in zato gremo mi proti svojim nemškim bratom.« Po sestanku je šlo več sto demonstrantov, ki so medpotoma peli nemške himne, do nemškega poslaništva, kjer so se potem razšli.

Madžarsko nasilstvo v nemških županijah.

DUNAJ, 26. (S.) Kancelar Renner je prejel veliko brzojavk od zastopnikov zapadnomadžarskih županij. Zastopniki se pritožujejo zaradi neupravičenega rekviriranja živali in živil s strani Madžarjev in prosijo zaščite od države. Prosijo tudi, naj ententa zaukaže madžarskim oblastim, da zapuste zapadno Madžarsko. Zastopniki so poslali Remerju tudi protest proti volitvam, v katerih je nemogoče izraziti prosto svojo voljo. Zastopniki prosijo, naj se ukrene, da se čim prej priklopi to ozemlje Avstriji.

Mirovna konferenca.

Rok za izpraznitev Gornje Šlezije.

PARIZ, 26. (S.) Iz Bratislave poročajo: Glavni poveljnik vojske naznanja, da se je pričela izpraznitev ozemelj, podvrženih ljudskemu glasovanju, v Gornji Šleziji pet dni po določenem roku; prvi pas bi bile morale izprazniti nemške čete 31. januarja ob 7 zjutraj, drugi pa 10. februarja ob 7 zjutraj.

Načrt za porazdelitev nemškega brodovja med zaveznike odobren.

PARIZ, 26. (S.) Poslaniki so imeli popoldne od 15'30 do 19 sejo pod predsedstvom Julesa Cambona; vzeli so načrt za porazdelitev nemških ladij med zaveznike na znanje in ga odobrili. Prihodnji sestanek je določen na ponedeljek.

Mandat za Armenijo se poveri baje Nizozemski.

PARIZ, 26. (S.) »Matin« prinaša brzojavko iz Haaga, ki pravi, da se mandat za Armenijo poveri Nizozemski, ako bi Amerika ne sprejela tega mandata.

Izročitev nemških ladij Franciji.

PARIZ, 26. (S.) »Matin« piše, da je tvorila izročitev ladij, s katerih so se sneli vsi topovi in drugo orožje, s strani Nemčije Franciji predmet dolgega razpravljanja na konferenci poslanikov; vendar se ni sklenila nikaka odločitev.

Vprašanje izročitve bivšega nemškega cesarja.

BEROLIN, 26. (S.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« sklepa iz zahteve izročitve bivšega cesarja, da je ententa sklenila, doseči z vsemi sredstvi izvršitev mirovne pogodbe. List dostavlja, da bo stališče, ki je zavzame ententa vsled odklonitve nizozemske vlade, zanimivo tudi za zadevah glede izročitve drugih domnevnih krivcev. Vendar smatra časopis, da mogoče skloni odklonitev Nizozemske entento, da ne bo tako stroga napram Nemčiji, marveč da jo bo smatrala za potrebnega člana skupnosti.

Albert Thomas predsednik mednarodnega delovnega urada.

PARIZ. 27. (S.) Albert Thomas je bil izvoljen za predsednika mednarodnega delovnega urada.

Spopad med afganistanskimi in angleškimi četami.

LONDON, 25. Reuterjeva agencija javlja iz Bombayja, da je prišlo na hribih, ki dele angleško Indijo od Perzije do spopada med afganistanskimi in angleškimi četami. Neki angleški oddelek je bil napaden od močnejših afganistanskih čet. Vnel se je boj, ki je trajal nad sedem ur. Afganistanci so bili oboroženi z najmodernejšimi puškami, ročnimi granatami in strojnicami. Tekom boja so sestrelili neko angleško letalo. Ta afganistanski napad, ki se je izvršil nekoliko mesecev po skienjenem premirju, je baje v zvezi z živahno boljševiško propagando med azijskimi narodi. Ker to ni prvi spopad na afganistanskih mejah po sklenjenem premirju, je očividno, da bodo angleške oblasti prisiljene na odločne ukrepe v svrho obrambe svojega ozemlja. Morda so ti spopadi predigra nove vojne z Afganistanom, ki bi mogla postati mnogo hujša, nego je bila prva. Vest o tem novem sporadu je povzročila v Londonu velike skrbi zaradi boljševiške protiangleške propagande.

Žalostinke grofa Apponylja,

vodje madžar. del. v Parizu, ki jih je pel pred svetom petorice, so res zanimive. Uglašene so na vse drugačno noto, nego je bila zasnovana in izvajana vsa madžarska politika napram narodnostim na prejšnjem »Ogrskem«. Govoril je sladko in genljivo o pravicah teh narodnosti v narodnem, političnem in jezikovnem pogledu, posebno o njihovi pravici do samouprave, ki da jim jo hoče dovoliti Madžarska brezpogojno in neprikrajšano. Uverjen je, da bi se tudi prebivalstvo nemadžarske narodnosti na svobodnem glasovanju izreklo za pripadnost k Madžarski. — Tako je pel grof Apponyi svoje žalostinke pred svetom petorice v Parizu. Ne vemo, je li grof Apponyi kaj posebno ganil pariške poslušalce? Menda ne. Poslušali so ga sicer pozorno in poročila trde, da so se celo divili govorniškemu daru madžarskega grofa. Ali — prepričal jih ni, kajti poročilo o njegovem »uspehu« je povilo oligarhično Madžarsko v globoko žalost — vsa mesta da so razcbesila znake žalovanja. Pogoji »miru« določeni Madžarski so ostali neizpremenjeni — trdi.

Kje so bile pravice narodnosti tedaj, ko je bil on, grof Apponyi, na oblasti in — moči! Na vsak klic pa pravici so bila v odgovor: sodna preganjanja, ječe, zapiranje šol, dušenje vsakega svobodnega diha! More li biti drugače, nego da vzbuja gnus, ako tiran, ki je vedno zatiral in klal, začenja milo govoriti o pravici, o ljubezni, svobodi, tedaj, **ko nima več moči za izvajanje tiranstva?!**

Usoda, ki je zadela Madžarje, je res huda. Toda, zadela jih je roka večne Pravice, proti kateri so neprestano zločinski grešili. Zato svet pač posluša besede grofa Apponyija, ali sočutja ne morejo vzbuditi te besede. Najmanje pa pri narodnostih-mučenikih, ki so toliko trpeli pod bičem grofa Apponyija in drugih mu vrstnikov. Udarec, ki je zadel madžarske oligarhe, pomenja — odrešitev za narodnosti!! Čisto madžarstvo pa bo moglo v skrčeni državi živeti dalje, zadovoljneje in svobodneje, nego je živelo v okovih sebične, požrešne in nasilne svoje oligarhije. Madžarska država, ki je bila domena Apponyijev in drugih, je res padla; ali v okvirju nove države bo moglo madžarstvo živeti, če bo znalo biti pametno in v dobrem razmerju z Nemadžarji izven njihove države in v njej! Kajti, tudi nova madžarska država bo imela še vedno tudi precej nemadžarskih življev. Ali, ravno v tem pogledu nimamo prave vere, ker vse preveč silijo sedaj na površje tisti — Apponyijevi! Takile volkovi menjajo pač — besede v Parizu, naravi pa ne: njihova dejanja v domači hiši ostanejo prejšnja, če bodo le imeli moč za to!

Vesti iz Jugoslavije.

Proti prekupčevalcem z živili. Po naredbi deželne vlade za Slovenijo in dogovorno z odsekom za prehrano je treba imeti za trgovino z živino, z mlekom in jajci dovoljenje, ki je podeljuje v prvi stopnji okrajno politično oblastvo. Vsi imetniki obrta trgovine z živino, mlekom in jajci, ki so prijavili to obrt po 1. januarja 1916, so obvezani zaprositi za dovoljenje, zahtevano po § 1. te naredbe (20. dec. 1919) pri obrtni oblasti prve stopnje tekom 15 dni po razglasitvi te naredbe, sicer mine njih obrtna pravica. Trgovcem, ki so bili obsojeni zaradi navijanja cen, zaradi prestopka oblastveno določenih cen, zaradi verižništva, zaradi nakupičevanja zalog ali zaradi tihotapstva preko državnih mej, oziroma demarkacijske črte, sme deželnovladni oddelek za trgovino in obrt na predlog oblastva prve stopnje odvzeti obrtno pravico. Ta naredba ima namen preprečiti nečedne kupčije prekupovalcev, ki dražijo potrebna živila. Osebe, ki se brez koncesije pečajo s prekupčevanjem, naj se naznanijo pristojni oblasti enako kot trgovci s koncesijo, če zagrešajo, kar zakon prepoveduje (navijanje cen, kupičenje zalog itd.) Čim se uvede tozadevno kazensko postopanje, sme obrtno oblastvo prve stopnje ustaviti izvrševanje obrta do pravnomočnosti kazenske sodbe.

Bolji izgledi za telefonsku i brzojavnu svezu s Beogradom. »Jugoslovenski Lloyd« javlja: Kako smo već javili, okupirali su Francuzi dva telefonska i brzojavna voda, a i onoga jednoga, koji je stajao nama na dispoziciju, takodjer su često upotrebljavali. Godinu dana imali su tako Francuzi ove vodove u svojim rukama, a upotrebljavali su ih ponajviše u svoje poslovne svrhe. Nakon odlaska Francuza, došli smo konačno u posed ovih vodova. Očekuje se za to, da će brzojavni i telefonski promet s Beogradom teći sada mnogo gladje.

Ljubezniv nečak. Iz Logatca je prišla v Ljubljano o Božiču gospa Katarina Perhovc. Mati ji je dala 1450 lir, da jih zamenja. Njen nečak se ji je ponudil, da jih zamenja za jugoslovenski denar. Prijazni nečak je šel na borzo pri »Slonu« kjer jih je prodal nekemu Tržačanu za 10.584 kron, ki jih pa ni nesel svoji teti, marveč se je podal v neko gostilno, kjer je dobil svojega tovariša invalida Jožefa Dacarja, s katerim sta skovala zvit načrt, kako da bi s tetinimi kronami dobro živela. Dacar je šel k teti, kjer se je predstavil, da je detektiv in je uradno sporočil, da so detektivi njenega nečaka aretirali. Rekel ji je: »Vaš nečak je v zaporu. Ali ne veste, da je prepovedano z lirami kupčevati. Lire so na policiji. Čaka vas kazen.« — Dacar in nečak sta se prav dobro imela in sta popivala. Dacarju, kateremu so postajala tla že vroča, jo je mislil že popihati na Gorenjsko, toda prijatelj mu je rekel: »Le tu ostani, pri meni ne boš ne lačen ne žejen.« Gospodu Perhovcu se je pa vse zdelo sumljivo in je reč naznanil kolodvorski policijski ekspozituri, katere detektivi so v dveh urah prijeli prijatelja, pri katerih so našli še 213 kron, vse drugo sta pognala skozi grlo. Dacar je že stal pred poroto, obtožen je bil goljufije, toda porotniki so ga oprostili, dasi je prvomestnik senata v svojem resumeju rekel porotnikom: »Gospodje porotniki boste presodili, če invalidnost daje legitimacijo za tatvine in goljufije.«

Domače vesti.

Za svobodo in neodvisnost tiska. Kakor smo poročali v sobotni številki, je pred nekoliko dnevi prejel eden naših urednikov od *izrednega* komisarja neke istrske občine grozilno pismo, češ da bo ta komisar našega urednika osebno kazenski preganjal, če mu ne sporoči tekom treh dni imena dopisnika iz tamošnjega kraja. Pismo se glasi v dobesednem prevodu takole: **»Podgrad v Istri, 19. jan. 1920. G. ravnatelju dnevnika »Edinosti« v Trstu. Pozivam Vas, da mi tekom treh dni sporočite pisca člankov, nanašajočih se na komisarijat in osebo podpisanca kot komisarja za Podgrad v Istri. Sporočilo, ki je dobim od Vas, bom smatral za uradno tajnost. Če bi pa ne hoteli ugoditi moji zahtevi, bom smatral Vašo osebo za kazenski odgovorno. — Major Federigo Sammartino, kr. izredni komisar za podgrajsko občino.«** — Mi sami zase nimamo ničesar več dostaviti svojim sobotnim izvajanjem, pač pa smo storili, kakor smo že rekli: predložili smo to pismo časnikarski organizaciji »Associazione della Stampa per la Venezia Giulia«, v kateri je učlanjeno tudi vse naše uredniško osobje. Zato nam je mudil najlepšo priliko izredni občni zbor organizacije, ki se je vršil predvčerajšnjim v ponedeljek, popoldne. Predsednik tov. Pittani (»Era Nuova«) je označil pismo za »nesramnost« (»infamia«) in je prečital ob splošnih ogorčenih vzklikih. Tej obči obsodbi pa so sledile še prav posebne s strani posameznih tovarišev. Govorila sta tov. dr. Stefani (»Piccolo«) in tov. Passigli (»Lavoratore«), ki sta oba poudarjala, da tvori to pismo kričeče kršenje svobode tiska in izsiljevanje krštve uredniške tajnosti. Tovariši pri »Edinosti« naj se nikakor ne ozirajo na to pismo; organizacija jim zagotavlja vso svojo najkrepkejšo pomoč. Ker pa temu primeru lahko slede še nadaljnji, je dolžnost organizacije, da z vso odločnostjo nastopi enkrat za vselej proti takim poizkusom omejevanja tiskovne svobode in neodvisnosti. V enakem zmislu je govoril tudi tov. dr. Turolo (»Nazione«), ki je poudarjal, da je treba tu izreči jasno in odločno obsodbo in protest, da se ne bodo ponavljale več take stvari. Oboje naj se izrazi v posebni resoluciji, ki se glasi takole:

»Časnikarsko društvo za Julijsko Benečijo« (»L'Associazione della Stampa della Venezia Giulia«), ozirajoč se na pogosta vprašanja in ukazujoče zahteve s strani zasebnikov napram listom, da bi izvedeli ime piscev dopisov ali člankov;

uvažujoč, da vprašanje vobče zadeva varstvo pravice in dolžnosti časnikarstva, da samo ne postane ovajalec svojih obveščevalcev;

smatrajoč, da narav gotovih obvestil zahteva iz očividnih razlogov obveznost uredniške tajnosti;

poudarja ponovno pravico in dolžnost listov, da ne dajejo imen časnikarjev na razpolago v samovoljno zlorabo interesiranim blebetavim zasebnim osebam, da ne oškodujejo tako poslovanja časništva samega.«

Ko je še predlagal tov. Tenca (»Lavoratore«), da naj se predlagana resolucija objavi v vseh tržaških listih, in je tov. Schiavoni (»Era Nuova«, dopisnik »Giornala d'Italia«) dodal nekoliko pripomb, je bila resolucija sprejeta soglasno. — Upamo, da bo ta krepka lekcija zadostovala kr. izrednemu komisarju za podgrajsko občino, gospodu majorju Federigu Sammartinu, enkrat za vselej, ker ga je menda vendar poučila, da je v časnikarstvu, ga naj pripada katerimkoli narodnostim in katerimkoli strankam, dovolj stanovske vzajemnosti, da zna varovati svojo čast in svojo svobodo in neodvisnost proti vsem in vsakomur!

»Nazione« — vedno otročja. V svojem poročilu o samomoru one tulke v hotelu »Balkan« pripoveduje »Nazione«, da se je ta tragični slučaj dogodil »Nell'»Hotel Balkan«, sito in Piazza Guglielmo Oberdan, già sede della »Narodni dom«, to je: na bivšem sedežu »Narodnega doma«. To naj bi pomenjalo, da sedeža »Narodnega doma« — ni več! Kaj si vendar mislijo ti ljudje ob besedi »Narodni dom«? Marš mislijo pri tem kako društvo? Ali ne vedo, da je »Narodni dom« poslopje samo? To pa stoji s prejšnjo uredbo in prejšnjimi, neizpremenjenimi nameni in nalogami kot središče slovenskega življenja v Trstu! Če pa mislijo, da radi tega, ker so oni napisali svoj »già«, naše snovanje in naši nameni ne obstoje več, potem so — otroci! Otroci, ki so pa najbolj nevarni, tistim, katere zavajajo v krive domneve in pričakovanja. Res, le otroci morejo prihajati s poizkusi potajevanja, kar je vsemu svetu pred očmi!

Čiščenje ulic. Prejeli smo: Nekdaj je bilo v navadi, da so ulični pometači najprej močili in potem pometali. Sedaj je to drugače — slabše. Pometači ne močijo nič. Kjer otepa njihova metla, se dvigajo oblaki prahu, ki so prava gnezda raznih bacilov. Tak način pometanja ulic naravnost ogroža zdravje prebivalstva, je prava nevarnost v zdravstvenem pogledu. Če si uzrl od daleč pometača, se za kar ustrašiš in se mu, če le moreš, poizkušaš izogniti daleč na okoli. Potem so pa tudi ti oblaki prahu pravi strup za obleko, kar tudi ni kar tako v času sedanje neznosne draginje, ko te nova obleka stane celo premoženje. In slednjič ni tako pometanje prav nič izdatno. Prah in nesnaga se le nekoliko razbrskata, sicer pa ostajata — vsaj po velikem delu — nadalje na ulici. Na kratko: tako »čiščenje« ulic ni dostojno modernega mesta v XX. stoletju! Komur je v dolžnost, naj poskrbi, da postanemo moderni in sodobni tudi v tem pogledu.

PODLISTEK

Za staro pravdo. (88)

Avgust Šenoa: Seljačka buna. — Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

»Kdo je? Kdo je?« Ko pa je opazila gospodarja, je povesila glavo in prekrižala beli roki na prsih.

»Golobica!« je rekel Tahi s pridušenim glasom, »hočem te razveseliti, kupil sem ti lep nov mošnjiček, vrni mi onega starega.«

Žena je prebledela.

»Daj mošnjiček!« je vzkriknil Tahi ter zatisnil železne pruste v bujne rame grešnici.

Žena se je začela tresti.

»A to je? Komu si ga dala?« je zarežal Tahi, pokazavši zobe, držeč v tresoči se roki stari Jelenin mošnjiček, ki ga je izvlekel iz nedrij.

Srpo so ji gledale oči, kakor da ji hočejo izskočiti; vsa bleda, se je z glavo in rokama pritisnila ob zid poleg postelje.

»Fej!« je pljunil Tahi, »izmeček ženski! Čakaj! Oh! Čakaj! — — — Petričević!«

V sobo so vdrli sluge z vrvrmi. Žena je zavrisnila ter je, prijemši se z rokama za glavo, pokleknila na posteljo.

»Naprej!« je zakričal Tahi — — — Grozni kriki so odmevali po zraku iz kastelanovega stanovanja, da se je kmetom pod brdom strdila kri — grozni kriki, divje ječanje in odmerjeni težki udarci, a ob tem pretresljiv grohot Tahovega glasu.

* * *

Premlateni »odvetnik« je povzdignil glavo. Strašni krik ga je prebudil. Še se mu je tresel život. Po dvorišču so blodili konji z zvezanimi sprednjimi nogami, pred kastelanovimi vrati pa je bil privezan osel. Samo en sluga je hodil po dvorišču. »Odvetnik« se je privzdignil ob laktih ter zaklical s slabotnim glasom:

»Luka, donesi mi vode!«

»Donesem,« je odvrnil sluga,« »grem v zgornje dvorišče.«

Odvetnik se je ogledal kot maček. Nikogar ni bilo. In začel se je plaziti po trebuhu. Obstal je. »Ne, nočem, osel je len!« — je šepnil. Počasi se je dovlekel do prvega konja, izvlekel nožič, prerezal vrv ter je, kakor da ga je vzdignila vražja pest, zasedel konja, mu objel vrat, zgrabil ga za grivo in odletel doli po griču do odprtih vrat.

»Držite ga!« je kričal Luka, noseč vedrce vode.

»Držite ga!« je kričal Gavro z okna gornjega gradu, kamor ga je bil privabil krik ženske. Vsled krika so prileteli Tahi in njegova družba.

»Šime je pobegnil!« je zaklical Gavro.

»Puško zgrabi, Gavro, puško!« je zakričal Tahi, »streljaj za njim!«

»Žal mi je za konja« je odvrnil mladi.

»Streljaj do vraga!« Gavro je izginil od okna, ali v hipu se je povrnil s puško. Šimonov konj se je spotaknil. Gavro je pomeril in sprožil.

»Ha! Ha! Ha! je zaoril grohot malega odvetnika, »nesrečna ti je roka, golobradec! Čakaj, obiščem te zopet!« In kot strela je odkuril brez sledu.

Kmalu nato so prihiteli Susedčani pred svoja vrata, da se nagledajo čudeža. Sukajoč visoko brezove metle sta dva orožnika gonila iz grada po vasi osla, na katerem se je zvijala mlada kastelanka, obrnjena proti repu. Lasje so ji odrezani, gola je do srajce, krvaveča iz sto ran. Šibe pa žvižgajo, žena javka, da bi se nebo zrušilo. Tako so gnali sluge Oličko iz Susegradskega okraja; izgnali so ji tudi moža, ki mu je Tahi odvzel vse imetje. Kmetje pa so stali povešene glave in šepetali so plamtečih oči:

»Bog! Bog! In to so nam gospoda!«

Šolska podpora. Tukajšnji magistrat naznanja, da se podeli z začetkom šolskega leta 1919-1920. šolska podpora v znesku letnih 120 lir iz ustanove »Stefana Ruppela« in sicer v prid dijaku na kaki licejski gimnaziji, kateri izjavi, da se posveti duhovniškemu stanu. Podpora se bo uživala tuli tekom šolskih let v semenišču do prve maše. Prednost dobi mladenič s Proseka, ki lahko dokaže, da je v sorodstvu z ustanovnikom; v pomanjkanju takega prosilca se podeli podpora revnemu in vrednemu dijaku, pristojnemu in bivajočemu v tržaški občini. Prošnje, opremljene s krstnim listom, z domovnico, izpričevalom o gmotnih razmerah, zadnjim šolskim izpričevalom, eventualnimi dokazili o sorodstvu z ustanovnikom in z izjavo, da se prosilec hoče posvetiti duhovniškemu stanu, naj se predlože do 14. februarja 1920. pri ložnem uradu na tukajšnjem magistratu.

Prošnje za podpore iz ustanove »Marka Rendicha«, ki se imajo napisati na vzorcih, naj se vložijo VIII. oddelku tukajšnjega magistrata do 6. februarja 1920. — Tržaški magistrat.

Nedovoljena prodaja cigaret po tržaških ulicah in trgih dela velike skrbi finančnim in varnostnim oblastim. Prodajalci so večinoma otroci v nežni dobi, a njihovi »zalagatelji« so starši in razni tihotapci. Posebno je treba obsojati brezvestnost staršev, ki na ta način izročajo svoje otročiče nezgibnemu moralnemu pokvarjenju in je odobravati je, da so oblasti začele strogo postopati proti njim. Ali, po našem mnenju bi bilo najizdatneje sredstvo proti tej zlorabi in nespodobnosti to, če bi oblasti preskrbljale javne tobakarne z zadostno množino dobrega tobaka po primerno težkih cenah. Drugače bo zlo nadaljevalo.

Pripravljalni odbor »Zveze« naznanja vsem delegatom, da dobijo legitimacije v Trstu, ker bi se s pošiljatvijo po pošti stvar lahko zakesnila. Zborovanje začne v nedeljo, 1. svečana, ob 14 v slovenski šoli pri Sv. Ivanu. — Za odbor: Germek.

Vsem prijateljskim narodnim društvom. Namesto tradicijonalne sokolske maškerade se bo vršil letos v soboto, 7. svečana, **velik sokolski ples** v gledališki dvorani Narodnega doma. Prosimo vsa narodna društva, posebno pa okoliške brate Sokole, da bi na ta večer ne priredili drugih društvenih zabav. Naj bi se njihovi člani potrudili v tržaški Narodni dom, kjer se bodo gotovo zabavali. Odbor poskrbi za dober in številen orkester. Razen vstopnine ne bodo imeli plesalci **nobenih stroškov!**

Voditelji mestnih šol so vabljeni na sestanek o šolskih zadevah v rojansko šolo danes, v sredo, ob 15.

Slovensko gledališče. Jutri, 29. t. m., točno ob **20'30** se bo vršila premijera krasne Molièrove komedije v petih dejanjih **»Skopuha«.** Glavno ulogo skopuha Harpagona bo igral g. Mikolič; druge večje uloge so v rokah gdč. Mezgečeve, Gradišarjeve, Kraljeve ter. gg. Bratuža, Terčiča, Sile, Požarja in drugih. — Molière, pisatelj in igralec obenem, prinaša v svojih komedijah resnične osebe, katere je sam videl in s katerimi je sam živel. Njegovi prijatelji so ga skoro linčali, ko so zagledali same sebe na odru. Ena izmed njegovih najlepših komedij je **»Skopuh«,** katero je uprizoril leta 1668. in pri kateri je sam igral glavno ulogo, skopuha Harpagona. Njegove krasne komedije, ki štejejo stoletja, so še vedno sveže in aktualne, in so na stalnem repertoarju vseh večjih gledališč. — Da se predstava izpopolni, si je gledališko vodstvo nabavilo za četrtkovo premijero krasne kostume. — Opozarjamo cenj. občinstvo, da ne bodo trajale pavze več kakor 4 ali 5 minut, ter da se predstava začne točno ob napovedanem času. — Vstopnice se dobe v predprodaji pri gledališki blagajni v veži Narodnega doma.

Stavka v Puli. Oblasti so sprejele delavske zahteve, in sicer da se prekliče izgon Josipa Poduje iz Pule, da se prekličejo vse naredbe in ukrepi proti stavkujočim delavcem, da se izplača delavcem tudi plača za čas stavke, da se povrne zastava, zaplenjena tekom pogreba pok. Vladiča in da se uvede strega preiskava o usmrtitvi pok. Gombača. Delavci so se vsled tega povrnili na delo, toda vojaške in občinske oblasti so jim predložile v ponedeljek na podpis italijansko delovno pogodbo, ki so jo pa delavci odklonili. Pričakuje se, da se stavka zopet prične. Večina delavcev je že zapustila delo.

Železničarska stavka se nadaljuje še vedno. Govori se o pogajanjih z vlado; vlada bo baje popustila.

Varljetetni večer igralcev slov. gledališča. Odbor vabi vse one gospodične, ki so obljubile, ter one, ki bi rade sodelovale pri varljetetnem večeru, ki se bo vršil 31. t. m., danes ob 19 k sestanku v gledališko dvorano. — Vstopnice za varljetetni večer so v predprodaji v veži Narodnega doma vsak dan od 10—12 in od 3—5.

Odbor šentjakobske mladine vabi vse one osebe, ki so se ponudile in bile naprošene za sodelovanje pri IX. plesu 14. februarja t. l., da pridejo danes zvečer ob 20 na pogovor v dvorano »Del. kons. društva pri Sv. Jakobu«. Prosijo se posebno vse gospice in gospe, da se udeleže sestanka. — Odbor.

Pogreša se Josip Gerdevič iz Golca št. 41. občina Materija, Istra, ki je bil sluga stotnika Pattaya ter do 17. oktobra 1918. živ ob Piavi, od tedaj se ne zna nič o njem. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči, kar ve Marici Petrič, učiteljici, Golac p. Obrov, Istra. Stroški se povrnejo.

Pipčarji! Sestanek jutri, v četrtek, zvečer. Kdor ne pride, kazen!!

Mestna zastavljalnica. Danes se bodo prodajali razni nedragoceni predmeti, zastavljeni na zastavne listke serije 144 od št. 207201 do št. 208600.

Samomor. 77letni Nikolaj Rebek, stanujoč na Greti 433, je bil že delj časa bolan. Revček se je silil, da bi hodil in kaj pomagal v hiši, toda moči so ga vedno bolj zapuščale. Vsled tega je postal starček tako potrt, da ga niso mogle pomiriti vse tolažbe in vsa nežna prigovarjanja njegove družine, naj si vendar privošči počitek na stare dni. Včeraj je bil starček nekoliko veselejši nego po navadi. Ves dan je sedel v hiši in se pomenkoval z družino o tem in onem. Okoli 16'30 je izšel iz hiše in se napotil počasi proti bližnjemu vrtu. Družini se ni zdelo to prav nič čudno, ker to je bila njegova stara navada. Ko se je že mračilo, in se starček še vedno ni povrnil, je šla njegova hči na vrt, pogledat, kaj je žnjim. Vzela je seboj vedro, ker je hotela obenem prinesti vode iz vodnjaka na vrtu. Pogledala je po vrtu tu in tam, klicala, toda starčka ni bilo nikjer. Stopila je torej k vodnjaku, da nalije hitro vode in da ga gre potem šeredi 1. svečana ob 20 **javno telovadbo** v dvorani hotela Didič z naslednjim dnevnim redom: 1. proste vaje članstva; 2. proste vaje članic; 3. vrsta telovadcev na bradlji. Po telovadbi bo prosta zabava in ples. Vstopnina: sedeži 1. in 2. vrste po 3 lire, od 3. do 5. vrste po 2 liri, od 6. do 7. vrste po 1 liro, stojišče po 50 stot. lire. Vstopnice bodo v predprodaji v trgovini g. Vinka Saxa.

DAROVI.

— Za rojanskega Sokola so darovali: Bandel 5 lir, Primožič Avrelija 3 lire. Ustar in Kusel po 2 liri, Rosa 1'25 lir, Peric, Legišar, Jagodic G., Jagodic N. in Sbrizaj po 1 liro. Denar izročen blagajniku. Darovateljem se Sokol najtopleje zahvaljuje.

— Gdč. Marica Petrič v Golcu, daruje L 3'— moški podružnici CMD. Denar hrani uprava.

LSTNICA UREDNIŠTVA.

Domagojski: Samo pišite hrvatskim jezikom i biti će nam tim draže čim redovitije nam budete dopisivao.

Nepoznanemu dopisniku iz Ajdovščine: Dopis brez podpisa — v koš. V ostalem pa ženska, ki se vlači z vojaštvom, pač ni vredna, da bi se list mazal žnjo. Bili so časi, ko je ljudstvo samo znalo temeljito »oprati« tako nesnago.

Borzna poročila.

Trst, 27. januarja 1920.

Tečaji:

Jadranska banka	320—	330
Cosulich (Austroamericana)	625—	635
Dalmatia (Parobr. dr.)	380—	390
Gerolimich	2175—	2225
Lloyd	1280—	1325
Lussino	2300—	2350
Martinolich	450—	460
Navigazione Libera Triestina	1040—	1080
Oceania	450—	460
Premuda	645—	660
Tripcovich	640—	650
Ampelea	780—	800
Cement Dalmatia	380—	385
Cement Spalato	450—	455
Čistilnica petroleja	2375—	2450
Čistilnica olja	860—	880
Čistilnica riža	300—	310
Krka	456—	460
Tržaška ladjedelnica	400—	420
Tržaški Tramway	230—	235

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, 27. januarja 1920.

Neprepečatene krone	7.25—	7.75
nemško-avstrijske krone	5.10—	5.20
jugoslovenske krone	15.—	16.—
čehoslovaške krone	17.—	18.—
dinarji	57.—	58.—
levi	27.—	28.—
marke	21.—	22.—
dolarji	14.40—	14.60
francoski franki	117.50—	118.50
švicarski franki	267.50—	269.—
angl. funti	52.—	52.50
rublji	16.—	17.—
napoleoni	54.75—	55.—

Švicarski tečaji.

ŽENEVA, 26. Lira 37'95½; marka 6'25; krona nova 2'25, stara 1'70; angl. funt 19'94; fr. frank 44'67½; am. dolar 5'50½.

DOPISI.

Vološčanski okraj je vse drugačen kakor so razni drugi okraji v zasedenem ozemlju. Zdi se nam, da so drugod vse preveč kritični in nezadovoljni, ali pa je pri nas vse v lepšem redu. Slovenski jezik ima za polovico večje napise nego italijanski. Vloge v slovenščini in hrvaščini se s posebno dobrohotnostjo upoštevajo. Javni funkcijonarji s posebnim ponosom poudarjajo, da so se v teh 15 mesecih zasedbe popolnoma priučili jezika prebivalcev ter jim je nad vse ljubo, če imajo priliko, da ga uporabljajo. Trdijo, da spada k šolski vzgoji, da se tujec nauči jezika naroda, med katerim vrši svojo službo, zato z zaničevanjem zavračajo, če se kdo prihujšeno približa z žalostno skrpucano laško vlogo. Naši internirani so bili naglo izpuščeni brez birokratskega »sinotamo«, za kar gre posebna čast g. polkovniku Pavoneju. Naše občine skrbno varčujejo z denarjem, zlasti s tem, da ne nakupujejo nepotrebnih tiskovin, pečatov, krajevnih napisov itd., ker so stari še dobro rabljivi. Samo nemščina se strogo iztrebija, kar je vsem povšeči.

[illegible]

Iz Podgrada. Tu pri nas biva brezposeln pesnik, ki išče sedaj novo zabave. Sišno se namreč zanima, kdo pošilja v »Edinost« dopise, v katerih se s pohvalo omenja delovanje g. komisarja Sammartina. Gotovo bi rad dopisnika priporočil za lahko odlikovanje. A dopisnik je menda čisto neseblčen, ker ga ni mogoče pogoditi. Slutnje slabo vodijo gospoda detektiva; osumil je celo nekoga, ki pač nima vzroka, da bi dražil očeta naše občine. Pa bodi kakorkoli, snovi je v Podgradu dovolj za pesmi in dopise. Vse šole po občini so dobile sveže pečatnike z napisom v zveličalnem jeziku in spačenimi označbami krajev. Komisar tudi s požrtvovalno vnemo nadzira šole in pouk. Učitelji ne bodo smeli več lenariti. Ker so na Pro-

[illegible]

Na Bilekovi hiši je poleg vihrajoče zastave na verandi eno okno z tesom zabito. Je prav ljubko pogledati. Skrcnak, ki notri biva, upa, da bo novo okno kupil g. Bilek, že mu deske ne bodo všeč; za reveža je pa tudi tako dobro.

»Noli me tangere«! — Frivolni izazov. — Razočaranje »sindaca« i drugova. Piše nam iz **Zminja:**

[illegible]

Telovadno društvo Sokol v Idriji. Izobraževalni odsek priredi 1. svečana ob ½10 dopoldne v telovadnici ljudske šole, z ozirom na potrebo pojmovanja in razširjanja vzvišene sokolske misli, predavanje o **»Sokolstvu«.** Bratje in sestre, udeležite se predavanja polnoštevilno! — Isto društvo priredi 1. svečana ob 20 **javno telovadbo** v dvorani

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda Najmanjša pristojbina L 1'—. Debele črke 20 stot beseda. Najmanjša pristojbina L 2'—.

ZAKONSKA iščeta stanovanje v bližini Rojana. Ponudbe pod »Banka« na ins. odd. Edinosti. 161

PRODA se spalna soba za dve osebi ter razno drugo pohištvo. Ul. S. Marco št. 10. Zaloga vina. 162

VEČJA MNOŽINA ilčje krme, krompirja in otrobov se dobi ul. Giulia 11, I [illegible] 163

TRGOVEC išče družabnika. Obrniti se na urad ul. Milano št. 13, I. 164

17LETNI mladenič išče službo. Učil bi se trgovskega ali krojaškega obrta. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 128

KROJAČ Jernej Cahanija stanuje v ul. Galatti 20, vrata 30. ter se priporoča slav. občinstvu iz mesta in okolice. B 117

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini Pridem lahko pon. Alojz Povh, Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera.) 3341

GOSTILNIČAR, 50letni vdovec, želi znanja v svrho ženitve z gospodično ali vdovo s premoženjem, da bi imela veselje do njegovega obrta. Ponudbe pod »Velika noč 26« poštno ležeče, glavna pošta.

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah, kakor lih nihče ne plača. Ul. Pondares št. 6, I. nadstr. 159

VELIK dohod večjih in majhnih železnih štedilnikov pri tvrdki A. De Masi & Sferza, ul. Torre bianca št. 32. 156

SPRETEN, pošten 15letno deček se želi izučiti mizarstva. Pojasnila v Posredovalnici za službe v Postojni. 3358

KUPIM vsako množino pravih gladkih in pletenih tržaških bičevnikov. Ponudbe z navedbo cene naj se pošljejo na Osvalda Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15.

PIANINE, kratke klavirje (tudi potrebne popravke) kupim v vsakem kraju v Istri-Furlanji. Ponudbe: Kavarna »Reclame«, Corso Garibaldi (Barriera), Ivan Androssi. 147

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini. Velkavrh, urar v Sežani. 151

GOSPODIČNA, trgovka, z lastno koncesijo za prodajo živil na debelo, želi znanja v svrho ženitve z gospodom trgovcem od 40 do 50 let s premoženjem. Sprejme ponudbe tudi z dežele. Ponudbe na ins. odd. Edinosti pod št. 40. 154

ORKESTRON za plesno dvorano ali gostilno z 20 plesnimi kosi se proda, ul. Arcata št. 14. gostilna. 157

ZAHVALA.

Podpisana se iz srca zahvaljuje na izkazanem sočustvovanju povodom izgube naše iskreno ljubljene, nepozabne hčerke oz. sestre

MATILDE

kakor tudi vsem udeležencem pogreba. Posebna hvala pa veleč. gosp. dekanu Berlotu za njegov ginljivi nagrobni govor, kakor tudi gg. pevcem za njihovo prekrasno petje ter Marijinim hčeram za polnoštevilno spremstvo in za lepe vence. Bog povrni vsem stotero!

TRST-KANAL, 26. januarja 1920. **Žalujoča družina RAVNIK.**

KUPUJEM vreče in cunje. Babič, Molin grande št. 20. 158

KROJAČNICA Avgust Štular ul. S. Francesco d'Asisi štev. 34, III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3367

SAMO F. PERTOT, urar, ul. S. Francesco 15, II kupuje srebro in zlato po najvišjih cenah. 41

MAKS KRIŽE, ključavničarstvo v Postojni, izdeluje in ima na prodaj železne štedilnike in štedilnike za sezidanje. 3357

POZOR! Plačam za srebrn denar najvišje cene, tudi več kot drugi trgovci. Albert Povh, ulica Manzoni št. 17, vr. 2, pritličje. 4467

Iščejo se smrekovi koli,

dolgost 7 m, spodnji premer 25 do 30 cm; bukove dolge 90-95×18-25 cm, hrastove deske iz Slavonije I. vrste dolgost 70-80 mm. Podrobne ponudbe na pošini predal 563, Trst, glavna pošta.

Ivan Jančar
zobozdravniški tehnik
Trst — ulica Carducci 28, II.
Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.
Brezbolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje

Podružnica „Ljudskega odra" v Sežani

Dramatični odsek priredi 2 predstavi Jurčič-Česnikove drame:

„DOMEN"

in sicer

1. svečana (nedelja) ob 19

in

2. svečana (svečnica) ob 15

v dvorani gosp. Šmuca.

Vstopnice se bodo prodajale v trgovini Stolfa od petka dalje.

ODBOR.

UMETNI ZOBJE
z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki
VILJEM TUSCHER koncesijonirani ZOBOTEHNIK
TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II
Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
prej dr. BODO
Zobozdravnik dr. E. CLONFERO
— in —
dentist S. NKO PERHAVEC
Trst, trg Goldoni štev. 11, II. nadstr.
sprejemata od 9-12 in od 15-19
Izdiranje zob brez bolečin, zobovja, zlati mostovi brez neba, reguliranje zob in zlate krone.
Vsa dela se izvršujejo po moderni tehniki

JADRANSKA BANKA
Delj. glav. K 30,000.000, Reserve K 8,500.000
Centrala: TRST
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle
Sprejema vloge
na hranilne knjižice proti 3½% letnim obrestim, v bancogiro-prometu proti 3% letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja.
Daje v najem varnostne predale (Safes-fachi).
Blagajna posluje od 9.30—12.30 in 14.30—16

Tvrdka ZNIDARČIČ na Opčinah
ima na razpolago veliko množino
: cementa :
po najnižjih cenah.

PFAFF Stroj za šivanje in vezanje pravi nemški uzorci
Seidel & Neumann in
'Singer' Gast & Gasser
Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popravljanja.
Tvrdka ustanovljena l. 1878
FRANCESCO BEBNAR
Trst, ul. Campanile 10

„CROATIA"
Zavarovalna zadruga v Zagrebu.
Ustanovljena leta 1884.
Podružnica v Trstu ul. Lavatoio 1, II. n.
prevzema zavarovanja stavb, premičnin, poljskih pridelkov, sena, slame in živine proti škodi po požarju in strelu in zavaruje stekl. šipe proti škodi po razbitju.
Sposobni krajevni zastopniki in akvizatorji se sprejemajo po najugodnejših pogojih.

BCIA!
Edino mazilo **Edino mazilo**
ki ohranjuje usnje in ga vzdržuje mehko.
Skladišče v Trstu, ulica Torre bianca štev. 12 - Telefon štev. 10

Brill
Najboljše mazilo za čevlje
Podružnica v Trstu, ul. del Toro št. 10. — Telefon 31-72